

«Θαρσείτε»

/ Editorial

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού

Δεν υπάρχει αμφιβολία, πως οι αλλαγές του καιρού μας τρέχουν γρηγορότερα από τη δυνατότητά μας να τις κατανοήσουμε και να τις αφομοιώσουμε. Η διαπίστωση αυτή φαίνεται οξύμωρη. Οι αλλαγές αυτές προκαλούνται από μας, από το ανθρώπινο είδος, και συγχρόνως, δική μας είναι και η αδυναμία να προσαρμοστούμε σ' αυτές, να προστατευτούμε ενίοτε από αυτές και πολύ περισσότερο να τις ελέγξουμε.

Το ερώτημα είναι, εάν σε κάθε εποχή, αυτό το συναίσθημα τής αδυναμίας είναι σε ισχύ. Δυστυχώς, το ερώτημα αυτό είναι καταδικασμένο να μείνει αναπάντητο. Και αυτό, διότι ήμαστε όλοι παιδιά της εποχής μας και μόνον. Τα συναισθήματα των μελλοντικών γενεών δεν είναι δυνατόν να τα γνωρίζουμε. Όσο για εκείνα του παρελθόντος, μόνο από γραπτά κείμενα και ιστορικές μαρτυρίες μπορούμε να βγάλουμε κάποια αμυδρά συμπεράσματα.

Ίσως, το πλέον ασφαλές συμπέρασμα να αφορά μια μόνιμη, μια διαχρονική ανάγκη της κάθε γενεάς να προσαρμοστεί σε κάποια νέα δεδομένα. Και δίπλα στην ανάγκη

αυτή, πάντα το δίλημμα: Τι πρέπει να αλλάξει και τι πρέπει, πάση θυσία, να παραμείνει σταθερό, αναλλοίωτο, ακλόνητο.

Αποτελεί όντως δίλημμα επώδυνο, κυρίως διότι, στην προσπάθεια υπέρβασής του, εμπλέκονται ιδεολογίες, ψυχολογικές ανασφάλειες, πνευματικές αγκυλώσεις και υπαρξιακές εκκρεμότητες. Πολλές φορές, πίσω από την επιμονή να μείνει κάτι όπως το παραλάβαμε, κρύβεται ο φόβος της αλλαγής, η άρνηση να παραδώσουμε τη σκυτάλη στους επόμενους, η εξάρτηση μας από τους προπάτορες -εν ζωή ή και κεκοιμημένους- και, κυρίως, ο φόβος του θανάτου. Κάθε αλλαγή απειλεί τα ακλόνητα, τα θέσφατα, εκείνα που δίνουν σε κάθε γενεά το αίσθημα πως κάποια πράγματα είναι αιώνια και έχουν νικήσει τον θάνατο. Αποδεχόμενοι την σχετικότητα τους, δίνουμε χώρο στη φθορά των πάντων και, μοιραία, στη δική μας.

Οι καταστάσεις αυτές δεν είναι άγνωστες και στον χώρο της Εκκλησίας, πολλώ δε μάλλον όταν η δισχιλιετής διαδρομή της έχει επισωρεύσει έναν τεράστιο όγκο υλικού πνευματικότητας, λατρείας, εθίμων και διδασκαλίας. Όλα, συλλήβδην, τοποθετούνται συχνά κάτω από τον όρο «παράδοση», με συνέπεια, η αμφισβήτησή τους, ακόμη και η απλή εξέτασή τους να ενεργοποιεί ανακλαστικά και θεωρίες συνομωσίας.

Δυστυχώς, η τακτική αυτή, ναι μεν αφήνει στο απυρόβλητο κάθε στοιχείο του παρελθόντος, το τίμημα όμως είναι η αποκοπή από μια εποχή που τρέχει με ιλιγγιώδη ταχύτητα και που ζητάει επειγόντως απαντήσεις με γλώσσα και ύφος κατανοητά στον σύγχρονο άνθρωπο. Για να συμβεί όμως αυτό, πρέπει να ενεργοποιηθούν τα όντως διαχρονικά στοιχεία της πίστης, με κυρίαρχο εκείνο το «θαρσείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμο (Ιω 16,33)

Πράγματι, λες και ο καρδιογνώστης Κύριος, έχοντας απόλυτη γνώση τού διαρκούς φόβου που κάθε αλλαγή θα φέρνει στην ψυχή των ανθρώπων που έχουν ...μάθει αλλιώς, φροντίζει να απαλλάξει την κάθε εξέλιξη από τον φόβο, μάλλον την φοβία της απόλυτης κατάρρευσης. Εάν διαβάσει κανείς ολόκληρο το κείμενο τού κατά Ιωάννη Ευαγγελίου, (κεφ 14-16), διαπιστώνει πως ο Χριστός δεν αμφισβητεί καθόλου τις δυνάμεις που θα αντιμάχονται έντονα και διαρκώς την πορεία τού λαού του Θεού. Στο μεγαλειώδες αυτό κείμενο, που αμέσως μετά συμπληρώνεται από την γνωστή Αρχιερατικής προσευχή, ο Κύριος, εκ πρώτης όψεως συνωμοσιολογεί. Μιλά για κινδύνους της Εκκλησίας, για διαρκείς απειλές προς τους Αγίους, για το μίσος του κόσμου εναντίον της. Το ήθος όμως του κείμενου διαφέρει απολύτως από το ήθος κειμένων και διαδικτυακών παραληρημάτων αυτόκλητων προφητών της εποχής μας. Στο κείμενο αυτό, παρά τις προειδοποιήσεις, μια παρηγοριά και μια γλυκύτητα διαποτίζει τα χωρία και δημιουργεί το συναίσθημα που νιώθει το βρέφος στην αγκαλιά της μάνας. Το γαληνεμένο βρέφος, το αφημένο βρέφος στην ασφάλεια και τη βεβαιότητα πως το κάθε κακό θα μείνει απ' έξω. Και μαζί μ' αυτά, αναδύεται η ελπίδα πως η διαρκής προσάρτηση στην άμπελο (Ιω. 15, 1-6) εγγυάται τη νίκη της ζωής και κατ' επέκτασιν τη δυνατότητα της διάκρισης ανάμεσα στο διαχρονικό και το εφήμερο, το θνησιγενές και το ζωογόνο.

Συμπερασματικά, πρέπει να ομολογήσουμε πως, ιδιαίτερα στην εποχή μας, ελλοχεύει ο κίνδυνος, όλη μας η πνευματική ενέργεια να αναλώνεται σε σενάρια συνωμοσιολογίας, χωρίς τέλος και αρχή, αντί να επικεντρώνεται στην ενίσχυση των δεσμών με το πρόσωπο του Θεανθρώπου. Πρέπει να αποδεχτούμε το γεγονός πως η περίφημη «αλήθεια» αποτελεί πολύ ευρύτερο γεγονός από την εφήμερη ύπαρξή μας και μοιραία από την στενή, εφήμερη ματιά μας. Βλέπουμε λίγα, ελάχιστα και συχνά παραποιημένα από τον θολωμένο πνευματικό μας αμφιβληστροειδή εξαιτίας των παθών και των φόβων μας. Μόνον η ταύτιση με τον Χριστό διευρύνει τη ματιά, ενεργοποιεί τα εσωτερικά αισθητήρια, απαλλάσσει από το φόβο, γαληνεύει από το ψυχοκτόνο μίσος, πλημμυρίζει την ύπαρξη με θάρρος, αυξάνει την ικανότητα προσαρμογής στο όνομα της αγάπης. Κυρίως όμως, η σχέση αυτή χαρίζει τη διάκριση ανάμεσα στο φθαρτό και το άφθαρτο, το

σχετικό και το απόλυτο, το προσωρινό και το αιώνιο.

Δεν είναι ζητούμενο να μάθουμε τι παίζεται πίσω απ' την πλάτη μας, αλλά να δοξολογήσουμε γι' αυτό που παίζεται μπροστά στα μάτια μας: Η σωτήρια η δική μας και όλου του κόσμου, μέσα από δρόμους, αδιανόητους για την ανθρώπινη διάνοια, αλλά γνωστούς και ήδη περπατημένους από τον Άρχοντα τής φιλανθρωπίας και της αγάπης.

<https://bit.ly/2RvrSR4>